

บทที่ 6

สรุปผล และข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นกู้ด้วยสิทธิของธนาคารพาณิชย์ ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 4 ธนาคาร ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) และธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) จากกลุ่มลูกค้าเป้าหมายจำนวน 200 ชุด โดยการออกแบบแบบสอบถาม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาในเรื่องของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการผู้ร่วมลงทุนในหุ้นกู้ด้วยสิทธิของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความไม่ต้องการร่วมลงทุนของผู้ที่ไม่สนใจที่จะลงทุนในหุ้นกู้ด้วยสิทธิของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ อีกทั้งศึกษาในเรื่องของบันเดตงฐานะทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่ง สามารถสรุปผลและให้ข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

6.1 สรุปผลการศึกษา

ในเรื่องของข้อมูล โดยทั่วไปของกลุ่มลูกค้าตัวอย่าง ที่ได้มีการสุ่มตัวอย่างออกมากพบว่า อายุของกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างออกมากโดยส่วนใหญ่จะมีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 31-60 ปี โดยจะมีจำนวนลูกค้ามากที่สุดในช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปีคิดเป็นร้อยละ 30.5 ของกลุ่มลูกค้าทึ้งหมดที่ได้ทำการศึกษา ลูกค้าโดยมากจะมีสถานภาพสมรสและมีบุตรแล้วเป็นส่วนใหญ่ ระดับความรู้การศึกษาโดยมากจะเป็นกลุ่มที่มีการศึกษา ณ ระดับปริญญาตรี การประกอบอาชีพโดยมากของกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นกลุ่มที่มีการประกอบอาชีพส่วนตัวนั้นเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาเกือบเป็นกลุ่มที่รับราชการ และพนักงานของบริษัทเอกชนตามลำดับ ซึ่งกลุ่มลูกค้าเหล่านี้ มีความรู้ทางด้านบัญชีกันเกิน 1 ใน 2 ของจำนวนลูกค้าทึ้งหมดที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างออกมาก คือมีจำนวนผู้รู้ 111 ราย จากจำนวนทั้งหมด 200 ราย และกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จะมีการทำธุรกรรมกับธนาคาร หรือมีการติดต่อกับธนาคารแล้วโดยมากจะมีมากกว่า 1 ธนาคาร ซึ่งธนาคารที่มีลูกค้าติดต่อทำธุรกรรมมากที่สุดคือธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) จากกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างออกมากปรากฏว่า มีผู้ที่ได้ตัดสินใจลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ จำนวน 32 ราย และตัดสินใจไม่คิดจะร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ จำนวน 163 รายคิด เป็นร้อยละ 16.0 และ 81.5 ตามลำดับ โดยในกลุ่มลูกค้าที่ได้ตัดสินใจซื้อหุ้นกู้ด้วยสิทธิของธนาคารพาณิชย์นั้น โดยช่วงใหญ่จะเป็นลูกค้าที่ติดต่อทำธุรกรรมกับธนาคารกรุงศรี

อยุธยา จำกัด(มหาชน) มากที่สุดซึ่งมีจำนวน 15 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 46.9 ของกลุ่มลูกค้าทั้งหมด ที่ได้มีการสอบถามมาเพื่อทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ปัจจัยที่ลูกค้าได้ให้ความสนใจมากที่สุด ในการตัดสินใจลงทุนในหุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคารพาณิชย์ในแต่ละครั้ง ได้แก่ ปัจจัยในเรื่องของอัตราผลตอบแทน อัตราดอกเบี้ยในขณะนี้ ภาวะเศรษฐกิจ ผลกำไรของธนาคาร ผลการดำเนินงานของธนาคาร และชื่อเสียงและฐานะของธนาคารเป็นหลักใหญ่ สำหรับปัจจัยที่ลูกค้าได้ให้ความสำคัญปานกลางจนถึงน้อยที่สุด ได้แก่ ปัจจัย ในเรื่องของการสามารถนำหุ้นกู้ของธนาคารมาคำนึงถึงก่อนเงินสดได้ ในเรื่องของสิทธิประโยชน์ที่ลูกค้าจะได้ที่นอกเหนือจากผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ย อาทิเช่น สิทธิในการแปลงหุ้นเป็นหุ้นสามัญ และปัจจัยในเรื่องของภาวะเงินเฟ้อ ภาวะเงินเฟ้อ และภาวะตลาดหุ้นตามลำดับ

ในกลุ่มลูกค้าที่ได้ปฏิเสธในการที่จะร่วมลงทุนในหุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่งในจำนวน 163 ราย ได้มีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิเสธการที่ลูกค้าไม่อยากเข้ามา_r> ร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารนั้น ปัจจัยที่สำคัญที่สุดคือ บุคลากรของเงินที่จะต้องนำลงทุน ความไม่แน่นอนในการที่จะได้รับคืนเงินต้นที่มีการนำลงไปลงทุนทั้งจำนวน ภาวะเศรษฐกิจ ผลกำไรของธนาคาร ระยะเวลา และผลการดำเนินงานของธนาคารตามลำดับ และสำหรับปัจจัยที่ลูกค้าไม่ได้ให้ความสำคัญหรืออาจจะกล่าวไว้ว่าไม่มีผลต่อการตัดสินใจที่ทำให้ลูกค้าไม่คิดที่จะร่วมลงทุนในหุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคารในแต่ละครั้ง ได้แก่ภาวะเงินเฟ้อ ภาวะเงินเฟ้อ การนำเสนอข้อมูลของพนักงานธนาคาร อัตราดอกเบี้ยปัจจุบัน อัตราผลตอบแทนที่จะได้รับ และความสามารถในการที่จะสามารถได้ถอนคืนหุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคารพาณิชย์ก่อนครบกำหนด

สำหรับความสนใจในเรื่องของการที่จะนำบแสดงฐานะทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ มาประกอบการพิจารณาการตัดสินใจซื้อหรือไม่ซื้อหุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคารพาณิชย์ นอกจากเนื้อหาปัจจัยต่าง ๆ ที่ลูกค้าได้ให้ความสนใจนั้น ปรากฏว่ากลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการศึกษาวิจัย โดยการสุ่มตัวอย่างออกมายังในครั้งนี้ ได้ให้ความคิดเห็นที่อย่างจะนำบแสดงฐานะทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ มาเป็นเครื่องมือช่วยประกอบการตัดสินใจในการลงทุนอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้จากปัจจัยต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาในขั้นต้น ซึ่งมีจำนวนถึง 132 ราย จากกลุ่มลูกค้าที่ได้มีการไปสำรวจมา 200 ราย คิดเป็นร้อยละ 66 ของข้อมูล ซึ่งกลุ่มลูกค้าที่ต้องการพิจารณาบแสดงฐานะทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ จะเป็นทั้งกลุ่มที่ได้มีการทดลองตัดสินใจซื้อหุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคารพาณิชย์ และกลุ่มที่ได้มีการปฏิเสธการไม่ต้องการร่วมลงทุนในการซื้อหุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคารพาณิชย์ โดยอัตราส่วนที่ลูกค้าได้ให้ความสนใจมากที่สุดคือ อัตราส่วนการวัดความสามารถในการทำกำไรของธนาคาร รองลงมาได้แก่ อัตราส่วนการวัดสภาพคล่องของธนาคาร และอัตราส่วนการวัดการมีเงินทุนเพียงพอของธนาคารพาณิชย์ตามลำดับ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะว่าลูกค้ามีความต้องการที่จะ

ทราบถึงความสามารถในการหากำไรของธนาคารมากที่สุด รองลงมาคือ ลูกค้าต้องการที่จะทราบถึงสภาพคล่องที่แท้จริงของธนาคาร แนวโน้มการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในอนาคตตามลำดับ แต่สำหรับผลการดำเนินงานในอดีตของธนาคารที่ผ่านมาลูกค้าไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าที่ควร

ผลการศึกษาวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน จากการนำงบแสดงฐานะทางการเงินของธนาคารพาณิชย์มาพิจารณาผล ปรากฏว่าในส่วนของอัตราส่วนที่ใช้วัดการมีเงินทุนเพียงพอของธนาคารทั้ง 4 แห่งนั้นประกอบไปด้วย 1).อัตราส่วนหนี้สินและทุนทำการธนาคาร ซึ่งผลออกมาว่าธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) มีค่าถัวเฉลี่ยดีที่สุดในขณะที่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน)มีค่าในส่วนนี้ค่อนข้างไม่ดีมากนักเมื่อเทียบกับอีกธนาคารทั้ง 3 แห่ง 2).อัตราการหดตัวของสินทรัพย์ เสี่ยงของธนาคารพาณิชย์นั้นปรากฏว่าธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน)มีอัตราการหดตัวของสินทรัพย์เสี่ยงที่น้อยสุด และธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน)กลับมีอัตราการหดตัวของสินทรัพย์เสี่ยงมากที่สุด 3).อัตราส่วนระหว่างหนี้สินต่อทุนทั้งหมดของธนาคาร กสิกรไทย จำกัด(มหาชน) มีค่าของอัตราส่วนนี้น้อยที่สุดในกลุ่มของธนาคารทั้ง 4 แห่ง ที่ได้นำมาพิจารณาในการวิจัยในครั้งนี้ 4).อัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์ต่อทุนทั้งหมดของธนาคารนั้นธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) มีมูลค่าของสินทรัพย์ทั้งหมดเมื่อเทียบกับทุนของธนาคารที่ธนาคารมีอยู่มากที่สุด รองลงมาได้แก่ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) 5). อัตราส่วนระหว่างเงินกู้ยืมทั้งหมดต่อทุนทั้งหมดของธนาคาร ผลของการวิเคราะห์พบว่าธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน)มีอัตราค่าเฉลี่ยรวมต่ำที่สุด ในขณะที่ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน)มีอัตราเฉลี่ยของอัตราส่วนนี้สูงที่สุดเมื่อเทียบกับธนาคารที่ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ 6).อัตราส่วนระหว่างทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์หักเงินสด ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน)มีค่าเฉลี่ยรวมที่สูงที่สุดในจำนวนธนาคารทั้ง 4 แห่ง และ7).อัตราส่วนระหว่างการลงทุนยกเว้นพันธบัตรรัฐบาลต่อทุนทั้งหมดของธนาคาร ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน)มีค่าเฉลี่ยรวมที่สูงเมื่อเทียบกับธนาคารทั้ง 4 แห่ง เช่นเดียวกับอัตราส่วนระหว่างทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์หักเงินสดของธนาคาร

ในเรื่องของการพิจารณาอัตราส่วนที่ใช้วัดสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ สรุปได้ว่า1). อัตราส่วนของการถอนเงินฝากนั้นพบว่าธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน)เป็นธนาคารเดียวใน 4 ธนาคารที่มีค่าเฉลี่ยรวมที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่ง 2).อัตราส่วนระหว่างเงินสดต่อเงินฝากของธนาคาร จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยรวมของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน)มีค่าเฉลี่ยรวมน้อยที่สุดใน 4 ธนาคาร และธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน)มีอัตราส่วนระหว่างเงินสดต่อเงินฝากของธนาคารมากที่สุด 3).อัตราส่วนระหว่างเงินสดและพันธบัตรรัฐบาลต่อเงินฝากทั้งหมดของธนาคารนั้นธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) มีอัตราค่าเฉลี่ยรวมที่สูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบ

กับอีก 3 ธนาคาร 4).อัตราส่วนระหว่างเงินให้กู้ยืมต่อเงินฝากของธนาคาร ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) มีอัตราที่สูงที่สุดเพียงธนาคารเดียวที่ค่าเฉลี่ยรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมของทั้ง 4 ธนาคารในขณะที่ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) มีอัตราส่วนนี้น้อยที่สุด

อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ พบว่า 1).อัตราส่วนดอกเบี้ยรับต่อเงินให้กู้ยืมนั้นธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) มีค่าของอัตราส่วนนี้มากที่สุด 2). อัตราส่วนระหว่างกำไรสุทธิหลังหักภาษีต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ย ปรากฏว่าธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) มีค่าของอัตราส่วนนี้น้อยที่สุด ในขณะที่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) มีค่าของอัตราส่วนนี้มากที่สุด และ 3). อัตราส่วนระหว่างค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหักหมวดต่อรายได้หักหมวดพบวาระธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) มีค่าของอัตราเฉลี่ยรวมน้อยที่สุดและมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมของธนาคารทั้ง 4 แห่ง แต่สำหรับธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) มีค่าเฉลี่ยรวมของอัตราส่วนนี้สูงที่สุด

6.2 ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากเรื่องของหุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคารพาณิชย์ เป็นเรื่องที่ใหม่สำหรับกลุ่มลูกค้าโดยส่วนใหญ่ ทั้งที่หุ้นกู้ด้อยสิทธิเป็นตราสารหนี้ที่มีอายุในตลาดประเทศไทยนับตั้งแต่ปี 2535 เพื่อที่ธนาคารจะใช้เป็นเครื่องมือในการระดมทุน แทนการออกหุ้นสามัญที่มีต้นทุนของเงินทุนภายใต้ที่มีต้นทุนที่สูงกว่าการออกจำนำหุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคาร แต่ก็ยังคงจำกัดวงของลูกค้าในกลุ่มลูกค้าเพียงบางกลุ่ม และการระดมทุนของธนาคารพาณิชย์โดยการออกจำนำหุ้นกู้ด้อยสิทธิ โดยมากจะเป็นการระดมทุนที่ติดต่อกับลูกค้าโดยตรงไม่ผ่านคนกลาง และการจัดจำหน่ายในแต่ละครั้งไม่มีการนำเครื่องมือมาวัดระดับความเสี่ยงของหุ้นกู้ ให้แก่ผู้ลงทุนเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจและวิเคราะห์การลงทุน ซึ่งเครื่องมือที่เป็นที่รู้จักกันดีคือ การจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Rating) เพราะอันดับความน่าเชื่อถือเป็นตัวบ่งชี้และสะท้อน ให้เห็นถึงความสามารถ ในการชำระคืนเงินต้น และดอกเบี้ยของหุ้นกู้ด้านนี้ๆ สำหรับประเทศไทยบริษัทที่รับจัดอันดับความน่าเชื่อถือคือ บริษัท ไทยเรทติ้งแอนด์อินฟอร์เมชั่น เซอร์วิส จำกัด (ทริส : TRIS) ดังนั้นเพื่อเป็นการช่วยลดความเสี่ยง อันอาจจะเกิดจากการออกจำนำหุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคารในครั้งต่อ ๆ ผู้วิจัยก็จะขอเสนอแนวทางในการแก้ไขเพื่อช่วยลดความเสี่ยงออกเป็น 3 ด้านคือ

1. ในด้านของลูกค้า

ในภาวะที่เศรษฐกิจมีความผันผวนสูง ลูกค้าที่จะเข้ามาลงทุนในตราสารหนี้นิยมนิ่งไว้ ความระมัดระวังในการลงทุน เพราการที่ลูกค้าลงทุนในตราสารหนี้ลูกค้าจะมีสภาพเป็นเจ้าหนี้

ของธนาคารโดยตรง และเป็นเจ้าหนี้ประเภทที่รับญาติไม่ได้เข้ามาคำประกัน สิทธิของลูกค้าที่จะได้รับในการรับชำระหนี้ของจากเจ้าหนี้สามัญ และหุ้นส่วนนิติอื่น ๆ แต่มีสิทธิสูงกว่าหุ้นบุริมสิทธิและหุ้นสามัญเท่านั้น การเรียกร้องและได้รับสิทธิจะเกิดขึ้นเมื่อผู้ออกหุ้นถืออยู่ในภาวะถ้วนละลายและมีกำลังให้ต้องขายทรัพย์สินทดสอบตลาด เพื่อชำระหนี้คืนให้แก่เจ้าหนี้และผู้ถือหุ้นสามัญ ดังนั้นการที่ลูกค้าจะตัดสินใจที่จะเข้ามาลงทุนในหุ้นส่วนของธนาคารในแต่ละครั้ง ควรจะทำการศึกษาในเรื่องของคุณสมบัติ ข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ผู้ออกได้ระบุไว้ข้นเป็นเงื่อนไขที่ผู้ออกต้องถือปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ที่ผู้ลงทุนจะได้รับให้เดียวกัน เพราะหากผู้ออกไม่ปฏิบัติตาม หรือละเมิดเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่ง ผู้ลงทุนสามารถที่จะดำเนินการเรียกร้องสิทธิได้ และนอกจากนี้ผู้ลงทุนควรที่จะต้องทำการศึกษาหาความเป็นไปได้ของธุรกิจนั้น โดยอาจจะทำการหาข้อมูลทางการตลาด แหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของเงินทุน การแข่งขันในเชิงธุรกิจ ความได้เปรียบเสียเปรียบในการออกหุ้นส่วน กับการที่จะนำเงินไปลงทุนในธุรกิจอื่นแทน ความมีการติดต่อหรือรับรู้ข้อมูลข่าวสารของธนาคารที่จะทำการออกจำหน่ายหุ้นถืออย่างสมำเสมอ รวมทั้งการเข้าไปศึกษาถึงสถานะทางการเงินของธนาคาร ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ลงทุนได้รับผลประโยชน์สูงสุดจากการลงทุน ได้รับอัตราผลตอบแทนที่เป็นธรรม และสามารถบริหารความเสี่ยงจากการลงทุนให้เหมาะสมกับพฤติกรรมหลักเลี้ยงความเสี่ยงผู้ลงทุนเอง อีกทั้งเพื่อเป็นการป้องกันผลประโยชน์ของลูกค้าเองในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ไม่ปกติก็เกิดขึ้น โดยอาจจะเป็นการนำเครื่องมือทางการเงินต่าง ๆ ที่มีอยู่มาปรับใช้

2. ในด้านของธนาคาร

ธนาคารที่จะทำการออกตราสารหนี้ชนิดนี้ ควรจะศึกษาถึงความต้องการของกลุ่มลูกค้าที่จะเข้ามาร่วมลงทุนอย่างแท้จริง ดังนั้นควรจะพิจารณาถึงปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ลูกค้าตัดสินใจร่วมลงทุนในหุ้นส่วนของสิทธิของธนาคาร ว่ากลุ่มลูกค้าโดยมากนั้นมีความต้องการในเรื่องของปัจจัยใดมากที่สุด ในทางกลับกันธนาคารก็ควรจะพิจารณาดูว่าสามารถให้ได้ตามที่ต้องการได้ ที่ทำให้ลูกค้าปฏิเสธการที่จะเข้ามาลงทุนในหุ้นส่วนของสิทธิของธนาคาร เพื่อที่ธนาคารจะได้นำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มาเป็นแนวทางในการหาแนวทางแก้ไข เพื่อจะได้เป็นการช่วยพัฒนาตลาดตราสารหนี้ และจะทำให้เป็นแนวทางเดือดใหม่ของธนาคารในการที่จะระดมทุนเพื่อให้ได้มาซึ่งทุนที่เพียงพอ และเป็นแหล่งเงินทุนระยะยาวของธนาคาร ได้ดีกว่าการที่ธนาคารจะต้องไประดมทุนโดยการออกหุ้นสามัญ หรือการระดมทุนโดยการหาเงินฝากจากกลุ่มลูกค้าที่ถึงแม้จะมีต้นทุนที่ต่ำกว่า แต่ก็เป็นแหล่งเงินทุนระยะสั้นที่มีการเคลื่อนไหวของเงินทุนอย่างรวดเร็ว ซึ่งอาจจะเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งในการที่ธนาคารจะสามารถหาผลประโยชน์จากเงินจำนวนนี้ได้เต็มความสามารถ และนอกจากนี้ธนาคารควรที่จะมีการออกจำหน่ายหุ้นส่วนของสิทธิอย่างสมำเสมอ หรือให้ข้อมูลข่าวสารของหุ้นส่วนของสิทธิที่

ธนาคารเดย์ได้มีการออกจำนำยามาให้กับลูกค้าโดยตรง และควรที่จะนำหุ้นกู้ที่ธนาคารได้มีการออกจำนำยามา ควรจะได้มีการผ่านการจัดอันดับความน่าเชื่อถือก่อน เพราะจะทำให้ลูกค้าที่มีความสนใจและอย่างที่จะเข้ามาลงทุนในตราสารชนิดนี้ จะได้มีความมั่นใจเพิ่มมากขึ้นและได้รับรูดึงข้อมูลข่าวสารที่แท้จริง เพื่อที่ลูกค้าจะได้นำมาวิเคราะห์อย่างถูกต้องตามข้อเท็จจริง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของข้อมูลทางการเงิน ข้อมูลทางด้านการตลาด และข้อมูลการแย่งชัยในธุรกิจที่เกี่ยวข้องหรือใกล้เคียงกัน ซึ่งจะทำให้ลูกค้ามีความเข้าใจ และเห็นว่าเรื่องของหุ้นกู้คือสิทธิไม่ใช่เป็นเรื่องใหม่สำหรับลูกค้า นอกจากนี้ธนาคารควรจะเพิ่มความหลากหลายของตราสารหนี้ในตลาด เพื่อที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างเหมาะสม ตามความต้องการและข้อจำกัดของลูกค้าที่มีอยู่อย่างดีที่สุด และทำให้ผู้ลงทุนสามารถเลือกลงทุนและบริหารความเสี่ยงได้สอดคล้องกับแผนการบริโภคในอนาคต ซึ่งในเรื่องของความหลากหลายอาจจะกระทำในรูปของ การพัฒนาให้มีอายุที่หลากหลาย การกำหนดรูปแบบของอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างกัน เช่น การกำหนด การรับดอกเบี้ยแบบคงที่ การกำหนดอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัว หรือการกำหนดอัตราดอกเบี้ยแบบ ก้าวหน้าเพื่อให้เหมาะสมและตรงตามความต้องการของลูกค้า หรืออาจจะกำหนดตราสารหนี้ในรูปแบบใหม่ลักษณะของออพชันที่แพงอยู่ เพื่อสนองต่อผลประโยชน์แก่ผู้ลงทุน และทำให้ผู้ระดมทุนสามารถบริหารสภาพคล่องและต้นทุนทางการเงินได้เป็นอย่างดี

3. ในด้านของรัฐบาล

รัฐบาลควรจะปรับปรุงและให้การส่งเสริมในเรื่องของการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ ให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย เพื่อให้ตลาดตราสารหนี้เป็นตลาดที่มีความสำคัญ ที่จะเป็นช่องทางการซัดสารเงินทุนจากผู้มีเงินออมที่มีประสิทธิภาพ และศักยภาพ เช่นเดียวกับตลาดที่มีการซื้อขายหุ้นสามัญ อาจจะโดยการเสริมความแข็งแกร่งของเศรษฐกิจและการมีเสถียรภาพทางการเมือง ซึ่งถือว่า เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยทำให้การพัฒนาตลาดตราสารหนี้ประสบผลสำเร็จ การสนับสนุนให้สถาบันการเงินต่าง ๆ ออกจำหน่ายหุ้นกู้ โดยเฉพาะสถาบันการเงินต่างประเทศที่ได้มีการเปิดสาขา ในประเทศไทยเพื่อให้เป็นตัวแทนในการเข้ามายังตลาดตราสารหนี้ทั้งภายในประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อเป็นการรองรับสภาวะการแข่งขันที่จะมีเพิ่มมากขึ้นในอนาคต เพื่อเมื่อการตอบสนอง ภูมิปัญญาของเงินทุนของภาคธุรกิจได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งเป็นการช่วยให้เป็นแหล่งที่จะระดมเงินทุนจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น เพื่อที่จะรองรับสภาพการขาดเงินออมของประเทศ หรือสภาพของเงินออมที่ไม่พอเพียงต่อเงินลงทุน นอกจากนี้รัฐบาลควรจะส่งเสริมตลาดรองของตราสารหนี้ให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้รัฐบาลจะให้การสนับสนุนในเรื่องของกฎ ระเบียบ ภาษี และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนและการระดมทุนโดยการออก

ตราสารหนี้ เช่นการจัดเก็บภาษีที่ลดลงเพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการลงทุนที่เพิ่มมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงกฎหมาย และขั้นตอนในการออกตราสารหนี้ที่ยุ่งยากลดลงซึ่งอนุมัติให้กู้ไปเพื่อการใช้เวลาในการออกตราสารหนี้ที่ยาวนานในการขออนุมัติมากจนเกินไป อาจจะทำให้รูปแบบของตลาดที่ธนาคารหรือกลุ่มลูกค้าได้มีการทำธุรกิจตามเดิมเดิม ถ้าจะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพเศรษฐกิจในช่วงเวลานั้น